

întîlnire cu...

COLECTIVUL TEATRULUI DE STAT DIN

Piatra Neamț

ctorii teatrului din Piatra-Neamț, unul dintre cele mai tinere colective artistice din țară, au dat la București câteva spectacole cu *Domnișoara Nastasia* de G. M. Zamfirescu, *Cred în tine* de V. Koroștiliov și *Băiatul din banca a doua* de Al. Popovici (ultimele două prezentate și la televiziune).

Înainte de întoarcerea colectivului la sediu, revista noastră a invitat pe realizatorii spectacolelor, împreună cu membrii redacției și unii oameni de teatru din București, la un schimb de opinii pe marginea turneului în Capitală.

De la bun început, o seamă dintre cei care au luat cuvîntul (Moni Ghelerter, Lucian Giurchescu, Ana Maria Narti, Mircea Alexandrescu, Al. Popovici) au subliniat câteva caracteristici ale teatrului pietrean.

A fost relevată tinerețea acestui colectiv, tinerețe manifestă atât în vîrsta interpreților, mulți dintre ei proaspăt absolvenți ai Institutului „I. L. Caragiale”, cît și în străduința creatorilor spectacolelor de a căuta drumuri noi, nebătătorite. S-a subliniat ca un fapt pozitiv personalitatea distinctă pe care a început să și-o contureze colectivul, spre deosebire de vechea secție a Teatrului de Stat din Bacău, ale cărei realizări erau în mare măsură mediocre.

Nu mai puțin apreciată a fost și orientarea către un repertoriu gîdit realist pe posibilitățile colectivului, acordîndu-se prioritate dramaturgiei originale (patru piese în această stagiune), ca și încrederea pe care a acordat-o conducerea teatrului (I. Coman) foarte tinerilor interpreți chemați să joace roluri principale.

Participanții la discuții au relevat inițiativa teatrului de a face apel la tineri regizori (Lucian Giurchescu, Cornel Todea) și scenografi (Popescu-Udriște, Dan

D. Stoica (Ion Sorcovă) și Cătălina Murgăa (Nastasia) în „Domnișoara Nastasia” (Teatrul de Stat din Piatra-Neamț)

Al. Lazăr (Vladimir), Ileana Stana Ionescu (Irina)
și C. Voicescu (Serghei) în „Cred în tine” (Tea-
trul de Stat din Piatra-Neamț)

Nemțeanu, T. Th. Ciupe), care au adus un suflu nou, modern, îndrăzneț în montarea spectacolelor, marcînd astfel de la început unele jaloane pe a căror direcție Teatrul de Stat din Piatra-Neamț se arată dispus să meargă.

Turneul întreprins în Capitală a fost socotit deosebit de util.

„Trebuie salutat și încurajat contactul teatrelor din provincie cu Capitala — a spus Lucian Giurchescu. E drept că, uneori, condițiile tehnice, pe de o parte, și mai ales emoția actorilor în fața publicului bucureștean, pe de altă parte, reduc nivelul artistic al unui spectacol în turneu. Cred însă că un teatru din provincie nu trebuie să aștepte realizări definitive și maxime pentru a se deplasa la București; pe măsură ce își stabilește un nivel acceptabil, e bine să aibă contact cu publicul, cu critica, cu oamenii de teatru din capitala țării. Ar fi, de aceea, extrem de utilă o *stagiune permanentă* a teatrelor de provincie la București, pentru stabilirea contactelor de care pomeneam, contacte care ar feri pe unii buni actori și de pericolul de a deveni «vedete locale», fapt sinonim cu automulțumirea, cu «șablonizarea».”

Discuțiile s-au purtat apoi în jurul celor trei spectacole prezentate în Capitală de colectivul teatrului din Piatra-Neamț.

Unii dintre vorbitori (Moni Ghelerter) au subliniat munca izbită a proaspeților absolvenți de institut, strădania lor creatoare, handicapată uneori de dificultățile rolurilor de compoziție. A fost mai ales apreciat efortul de apropiere a rolurilor depus de Cătălina Murgea (Nastasia), D. Stoica (Sorcovă), Tr. Stănescu (Vulpașin), C. Coșa (Ionel), Sereda Sorbul (Vecina), în *Domnișoara Nastasia*, ca și realizările obținute de Ileana Stana Ionescu și C. Voicescu în *Cred în tine* și *Băiatul din banca a doua*.

Numeroase discuții s-au purtat pe marginea concepției regizorale a spectacolului *Domnișoara Nastasia*, observîndu-se că regizorul — C. Todea — a pornit inițial de la dorința de a evita panta naturalistă către care poate duce textul lui G. M. Zamfirescu, dar că, împreună cu unele elemente ale scenografiei, spectacolul alunecă, totuși, pe această pantă. Or, după cum s-a arătat de unii vorbitori, dincolo de elementele naturaliste existente în piesă, trăinicia *Domnișoarei Nastasia* constă în adîncul ei umanism, care n-a fost urmărit cu destulă consecvență în spectacol. În fond, piesa e o amplă dezbateră dramatică despre omenie și fericire. Direcția

principală a conflictului este ciocnirea dintre om și mediul social degradant, care-l împiedică să fie fericit. De aceea, fiecare personaj are o semnificație pozitivă, prin faptul că aspiră — în felul lui — spre fericire. Toți eroii piesei, începînd cu Nastasia, Vulpașin, Sorcovă, și sfîrșind cu lumea anonimă și necăjită din tabloulul circumștii, sînt niște victime. Acest lucru nu a apărut limpede. De aci și o anumită dezumanizare în jocul crispat al Nastasiei și o exagerare unilaterală a caracterului de brută al lui Vulpașin.

Au mai fost relevate unele inconsecvențe în jocul actorilor, lipsa de dicție a unora, nestăpînirea elementelor de plastică scenică de către alții, după cum a fost găsit șters, lipsit de dramatism și culoare, „tabloulul circumștii“.

Aducînd unele lămuriri cu privire la viziunea sa asupra *Domnișoarei Nastasia*, regizorul Cornel Todea a arătat că a dorit să creeze o permanentă tensiune dramatică, prin estomparea replicilor de haz gratuit sau a melodramei, îndreptîndu-se în mod special spre ciocnirea violentă.

El s-a arătat de acord că lucrurile nu sînt duse pînă la capăt și că actorii, foarte tineri, conferă spectacolului mai degrabă caracterul unei experiențe artistice decît al unei realizări în înțelesul deplin al cuvîntului. Așa fiind, unele roluri nu au izbutit să împlinească în totul intențiile. „N-a fost, de pildă, gîndul nostru — a spus Cornel Todea — de a face din Vulpașin o brută rigidă, ci un personaj într-o continuă mișcare sufletească. Marile trăiri dramatice ale eroilor piesei au fost abordate de tineri interpreți cu o tehnică teatrală încă redusă, iar pretențiile noastre exagerate de a rezolva absolut toate momentele piesei la cea mai înaltă tensiune au avut drept efect crisparea interpreților. Vom căuta să îndepărtăm aceste neajunsuri pe parcurs.“

În același spirit critic a fost analizat și spectacolul cu spumoasa comedie lirică a lui Korostîliov *Cred în tine*. S-a arătat că această „feerie“ contemporană a fost în general bine servită de către colectivul din Piatra-Neamț, într-un decor spiritual și sugestiv colorat de Dan Nemțeanu (cu excepția unui fundal ciudat și oarecum neinspirat, care încerca să creeze viziunea unui oraș modern). S-a apreciat că meritul principal în distribuție îi revine actriței Ileana Stana Ionescu, care a știut să îmbine o izbutită plastică scenică cu multă poezie. C. Voicescu, mai puțin izbutit în prima parte a spectacolului, a reușit, în cea de-a doua, să-și creioneze cu mai multă precizie eroul, folosind mijloace comice simple și de bun gust. Al. Lazăr a avut unele momente izbutite, dar a crezut, din păcate, că poate desena scenic aparenta lipsă de personalitate a eroului printr-o interpretare ștearsă și incoloră. Regia lui Cornel Todea a condus cu discreție și finețe micul grup de actori, deși s-ar fi simțit nevoia unui număr și mai mare de „poante“ scenice, de situații ilare, care să fi subliniat, prin contrast, substanța lirică a piesei.

Participanții la discuție au relevat, în sfîrșit, meritul deosebit al regizorului Lucian Giurchescu în punerea în scenă — spirituală, modernă, plină de fantezie — a piesei pentru copii *Băiatul din banca a doua*, de Al. Popovici.

„Spectacolul — a remarcat Moni Ghelerter — face totodată și educația estetică a copiilor către un teatru nou și permite și actorilor să se „joace“, desfășurînd o largă partitură, dar fără a depăși măsura.“

Băiatul din banca a doua — în regia lui Lucian Giurchescu — a fost un spectacol firesc, spontan, permițînd abordarea directă a „partituri“ de către un colectiv ce și-a putut vădi din plin talentul. Decorul, plastică scenică au fost realizări cu totul remarcabile. Față de fantezia generală cu care e brodat spectacolul, s-ar cuveni poate un efort mai mare de a găsi mijloace cît mai variate de expresie la interpretul regizorului în scena circului.

Directorul Teatrului din Piatra-Neamț, I. Coman, a arătat cît de fructuoasă a fost această dezbatere critică pentru un colectiv aflat la începuturile muncii sale și care, învățînd din discutarea realizărilor recente, va putea privi mai limpede în viitor. Privind în perspectivă, directorul a mărturisit apoi intenția colectivului de a-și cristaliza profilul alcătuiindu-și un repertoriu propriu unui teatru de tineret, străduindu-se să realizeze o omogenitate artistică și să promoveze în acest scop cu hotărîre valorile actoricești tinere în acele spectacole al căror conținut face tot mai mult și din teatru o tribună de luptă pentru educarea conștiinței socialiste.